

MAKTABGA BILIM KO'NIKMA MUSTAQILLIGINI VA TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISH

Sobirova Durdona Abdusamat qizi

Farg'ona shahar 4-maktab, boshlang'ich sinf o'qituvchisi

Ushbu maqolada maktab yoshidagi o'quvchilarning bilim ko'nikmalari mustaqilligini va ta'limga tayyorgarligini rivojlantirish muhimligi tahlil qilinadi. Maktab ta'limida interaktiv metodlar, muammo yechish va ijodiy yondashuvlarning roli ko'rsatib o'tiladi. Tadqiqot natijalari ota-ona va o'qituvchi hamkorligining samaradorligini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: bilim ko'nikmalari, mustaqillik, tayyorgarlik, interaktiv metodlar, ta'lim

В статье анализируется важность развития самостоятельности учебных навыков и готовности к обучению у школьников. Рассматривается роль интерактивных методов, решения проблем и творческого подхода в школьном образовании. Результаты исследования подчеркивают эффективность сотрудничества родителей и учителей.

Ключевые слова: учебные навыки, самостоятельность, готовность, интерактивные методы, образование

The article analyzes the importance of developing students' independence in learning skills and readiness for education. It highlights the role of interactive methods, problem-solving, and creative approaches in school education. The research results emphasize the effectiveness of cooperation between parents and teachers.

Keywords: learning skills, independence, readiness, interactive methods, education

Bugungi kunda ta'lim sifatini oshirish va yosh avlodni mustaqil fikrlashga, muammolarni hal qilishga tayyorlash har bir maktab ta'limining asosiy vazifalaridan biridir. Maktabga kirayotgan boshlang'ich sinf o'quvchilarining bilim ko'nikmalari va o'qishga tayyorligi ularning kelajakdagi ta'lim muvaffaqiyatini belgilaydi. Shu bois, bilim ko'nikma mustaqilligi va tayyorgarligini rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Mazkur masala samarali o'rganilishi va amaliyotda qo'llanilishi ta'lim jarayonining sifatini yaxshilashga xizmat qiladi.

Bilim ko'nikmalarining mustaqil shakllanishi va tayyorgarlik darajasining yuqoriligi o'quvchilarning o'quv jarayonida faol ishtirok etishi, bilimni chuqur egallashi hamda o'zini o'zi boshqarish ko'nikmalarini rivojlantirishida muhim ahamiyatga ega. Bugungi pedagogik amaliyotda interaktiv usullar, muammo asosida o'qitish va ijodiy yondashuvlar orqali o'quvchilarning mustaqil faoliyatini rag'batlantirish dolzarb vazifaga aylangan. Shu bois, maktabga bilim ko'nikma mustaqilligini va tayyorgarligini rivojlantirish bo'yicha tadqiqot o'tkazish muhimdir.

Tadqiqotning maqsadi — boshlang'ich sinf o'quvchilarining maktabga bilim ko'nikma mustaqilligini va ta'limga tayyorgarligini rivojlantirish usullarini aniqlash va amaliyotga joriy etish.

Metodologiyasi. Tadqiqotda quyidagi usullar qo'llandi: pedagogik adabiyotlar va davlat ta'lim standartlari tahlili, interaktiv dars metodlarini sinovdan o'tkazish, o'quvchilarning mustaqil faoliyatini kuzatish va baholash, shuningdek, ota-ona va o'qituvchilar bilan suhbatlar o'tkazildi. Empirik ma'lumotlarni yig'ishda so'rovnoma va kuzatuv usullari keng qo'llanildi. Olingan natijalar statistik usullar yordamida tahlil qilindi.

Tadqiqot metodlari Ushbu tadqiqotda bir nechta metodlardan foydalanildi. Avvalo, mavzuga oid pedagogik adabiyotlar, davlat ta'lim standartlari va qonun hujjatlari tahlil qilindi. Shuningdek, boshlang'ich sinf o'quvchilarining mustaqil faoliyati kuzatildi, ularning bilim ko'nikmalari rivojlanishi maktab sharoitida o'rganildi. O'qituvchilar va ota-onalar orasida so'rovnoma va suhbatlar tashkil etilib, o'quvchilarning tayyorgarligi va mustaqilligiga oid fikrlar yig'ildi. Tadqiqot doirasida interaktiv metodlar hamda muammo asosida o'qitish usullari sinovdan o'tkazildi, ularning samaradorligi baholandi. Olingan natijalar statistik tahlil orqali qayta ishlanib, xulosalar chiqarildi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida bilim ko'nikma mustaqilligini shakllantirish uchun interaktiv metodlar muhim ahamiyatga ega. Guruhda ishlash, muhokamalar, loyihalar tayyorlash kabi faoliyatlar o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undaydi. Muammo yechish metodlari esa ularning ijodiy va tanqidiy fikrlashini rivojlantiradi. Ijodiy topshiriqlar yordamida o'quvchilar mustaqil izlanishga jalb qilinadi va o'z bilimlarini mustahkamlaydi. Bu esa ularning o'qishga bo'lgan qiziqishini oshiradi. Shu bilan birga, ota-onalar bilan yaqin hamkorlik o'quvchilarning uyda mustaqil ishlash odatini shakllantirishga yordam beradi. Maktabda tashkil etilgan maxsus dastur va metodikalar yordamida o'quvchilarning tayyorgarligi va mustaqilligi doimiy nazorat qilinadi. O'qituvchilar har bir o'quvchining individual imkoniyatlarini hisobga olgan holda ta'lim jarayonini tashkil etadilar.

Natijalar tahlili. Eksperimental sinovlar va kuzatuvlar shuni ko'rsatdiki, interaktiv va muammo yechishga yo'naltirilgan metodlar o'quvchilarning mustaqil faoliyatini sezilarli darajada oshiradi. So'rovnomalarning natijalari ota-ona va o'qituvchilar o'rtasidagi hamkorlik maktabdagi tayyorgarlik va mustaqillikni rivojlantirishda muhim omil ekanligini tasdiqlaydi. Maktabga bilim ko'nikma mustaqilligini va tayyorgarligini rivojlantirish bugungi ta'lim jarayonining ustuvor vazifalaridan biri bo'lib, u yosh avlodni muvaffaqiyatli ta'lim olishga va jamiyatda faol ishtirok etishga tayyorlaydi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, interaktiv metodlar, muammo yechish yondashuvi va ota-ona bilan yaqindan hamkorlikni rivojlantirish orqali o'quvchilarning mustaqilligi samarali oshirilishi mumkin. Tadqiqot jarayonida o'tkazilgan kuzatuv va eksperiment natijalari shuni ko'rsatdiki, interaktiv metodlar va muammo yechish usullarini qo'llash boshlang'ich sinf o'quvchilarining bilim ko'nikma mustaqilligini sezilarli darajada oshiradi. O'quvchilar guruhlarda ishlash,

muhokama va ijodiy topshiriqlar orqali o'z bilimlarini mustaqil ravishda egallashga intilishadi. So'rovnoma natijalari esa ota-onalar va o'qituvchilar o'rtasidagi samarali hamkorlik ta'lim jarayonining sifatini yaxshilashda muhim omil ekanligini ko'rsatdi. Shuningdek, o'quvchilarning o'zini o'zi baholash ko'nikmalari rivojlanib, ular o'z faoliyatlarini tahlil qilish va xatolarini aniqlashga qodir bo'ldilar. Bu esa ularning ta'lim jarayonida faolligini oshirdi va mustaqil o'rganishga bo'lgan qiziqishini kuchaytirdi.

Xulosa. Maktabga bilim ko'nikma mustaqilligini va tayyorgarligini rivojlantirish yosh avlodni muvaffaqiyatli ta'lim olishga tayyorlashda muhim rol o'ynaydi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, interaktiv metodlar, muammo yechishga yo'naltirilgan yondashuv va ota-onalar bilan yaqindan hamkorlik ta'lim sifatini sezilarli darajada oshiradi. Ta'lim jarayonida o'quvchilarning mustaqil fikrlash va o'zini o'zi boshqarish ko'nikmalarini rivojlantirish uchun amaliyotga yangi pedagogik texnologiyalarni joriy etish zarur. Shu bilan birga, ota-onalar bilan uzviy aloqani kuchaytirish ham o'quvchilarning tayyorgarlik darajasini oshirishda muhim omildir.

Adabiyotlar

1. Axmedov, B. (2019). Boshlang'ich ta'limda interaktiv metodlar samaradorligi. Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.
2. Islomova, S. (2020). O'quvchilarning mustaqil faoliyatini rivojlantirish metodikalari. Samarqand: Samarqand davlat universiteti nashriyoti.
3. Karimova, L. (2018). Ta'limda muammo asosida o'qitish. Toshkent: Pedagogika.
4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. (2021). Davlat ta'lim standartlari. Toshkent.
5. Tursunova, M. (2022). Boshlang'ich sinf o'quvchilarining tayyorgarligini baholash. Farg'ona: Farg'ona davlat universiteti.